

VIHDIN ENERGIA – JA ILMASTOTYÖN SEURANTARAPORTTI 2025

4/2026

Sisällysluettelo

1.	Johdanto Vihdin ilmastotyöhön 2025	3
1.1	Vihdin ilmastositoumus ja -tavoite	3
1.2	Vihdin kokonaispäästöt	4
1.2.1	Asukaskohtaiset päästöt ja päästövähennystarpeet Vihdissä	6
1.2.2	Vihdin päästöt sektoreittain	7
2.	Vihdin energia- ja ilmastotyö	8
2.1	SECAP-toimenpideohjelman seuranta	8
2.1.1	Suorat toimenpiteet	9
2.1.2	Ohjaavat toimenpiteet	9
2.2	Esimerkkejä Vihdin ilmastotyöstä	10
3	SECAP-tavoitteiden tilannekuva	12
1.1	Energia ja rakentaminen	14
1.2	Katu- ja ulkovalaistus sekä laajamittaiset energiatehokkuusratkaisut	17
1.3	Palvelurakennukset ja asuminen	18
1.4	Yksityinen liikkuminen	21
1.5	Joukkoliikenne	23
1.6	Kunnan ajoneuvokanta	24
1.7	Muut toimenpiteet	25

1. Johdanto Vihdin ilmastotyöhön 2025

Vihdin ilmastotyön seurantaraportissa kuvataan Vihdin kunnassa vuonna 2025 toteutettua ilmastotyötä ja ilmastotyön etenemistä. Ilmastotyön seuranta edesauttaa kuntaorganisaatiossa käytävää tarkastelua siitä, miten ilmastotyössä edetään ja mitä vielä tulee tehdä päästövähennystavoitteen saavuttamiseksi.

Vihdin ilmastotyötä seurataan vuosittain raportoimalla kunnan ilmastonmuutoksen hillintään tähtäävien toimenpiteiden eteneminen. Nämä seurattavat toimenpiteet ovat kirjattuna kunnan Kestävän energian ja ilmaston toimenpidesuunnitelmaan (SECAP, 2020). Tämä seurantaraportti koostuu katsauksesta Vihdin ilmastotavoitteeseen ja päästötilanteeseen, yleisluontoisesta kuvauksesta kunnassa vuonna 2025 toteutetusta ilmastotyöstä sekä kuvauksesta kunkin SECAP-toimenpiteen etenemisestä, tavoitteista ja vaikutuksista.

1.1 Vihdin ilmastositoumus ja -tavoite

Vihdin kunta on vuodesta 2018 lähtien ollut mukana Euroopan kaupunginjohtajien energia- ja ilmastososopimuksessa (Covenant of Mayors for Climate and Energy). Ilmastososopimukseen liittymisen myötä on kunnassa laadittu Kestävän energian ja ilmaston toimenpidesuunnitelma (Sustainable Energy and Climate Action Plan, SECAP), joka hyväksyttiin kunnanhallituksessa tammikuussa 2020. Suunnitelmassa on määritelty kunnassa toteutettavat konkreettiset toimenpiteet, joilla kunta pyrkii leikkaamaan omasta toiminnasta aiheutuvia päästöjä sekä toiminnallaan mahdollistamaan asukkaiden ja kunnassa toimivien yritysten ilmastokestävän arjen. Suunnitelmassa on myös tunnistettu ilmaston lämpenemisen myötä kasvavat ilmatoriskit Vihdissä ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen tähtääviä toimia. SECAP-suunnitelma ohjaa Vihdin kuntaa saavuttamaan päästövähennystavoitteen vuoteen 2030 mennessä.

Vihdin kunnassa asetettu päästövähennystavoite on vähentää 50 % asukaskohtaisia kasvihuonekaasupäästöjä vuoden 1990 lähtötasosta vuoteen 2030 mennessä. Kokonaispäästöissä tämä vastaa 34 % vähennystä Tilastokeskuksen kunnittaisen väestöennusteen perusteella, jossa Vihdin vuoden 2030 väestöennuste on 28 488 asukasta.

1.2 Vihdin kokonaispäästöt

Vuonna 2024 Vihti siirtyi seuraamaan SYKE:n kasvihuonekaasupäästöjen laskennan lukuja (SYKE – Kuntien ja alueiden khk-päästöt). SYKE:n laskenta perustuu Alas-laskentajärjestelmään ja Hinku-laskentasääntöihin. Lisäksi SYKE:n päästökehityksen (AlasSken) skenaariotyökalun avulla voidaan muodostaa kuntien kasvihuonekaasupäästöjen skenaarioita perustuen kunkin kunnan nykyhetken päästötilanteeseen sekä erilaisiin päästöihin vaikuttaviin tekijöihin ja toimenpiteisiin. Työkalua kehitetään kuntien ilmastosuunnitelmien laadinnan tueksi. SYKE:n viralliset kuntakohtaiset luvut tulevat hieman hitaammalla aikataululla (seuraavan vuoden lopussa raportointivuodesta) verrattuna aikaisemmin käytettyihin konsultin arviolukuihin. SYKE:n ennakkotiedot vuoden 2024 kasvihuonekaasupäästöjen laskennoista on julkaistu vuosien 2025/2026 vaihteessa.

Suomen ympäristökeskus (SYKE) laskee vuosittain käyttöperusteisten ilmastopäästöjen määrän kaikille Suomen kunnille, maakunnille ja ELY-alueille. Päästöt lasketaan kaikille kunnille yhdenmukaisella kansainvälisiä ohjeistuksia noudattavalla laskentamenetelmällä. Laskentatapa on käyttöperusteinen, jossa lähtökohtana ovat alueen tuotantoperusteiset päästöt, mutta osa päästöjä aiheuttavista toiminnoista lasketaan kulutuksen perusteella, riippumatta niiden maantieteellisestä syntypaikasta. (Hiilineutraalisuomi.fi)

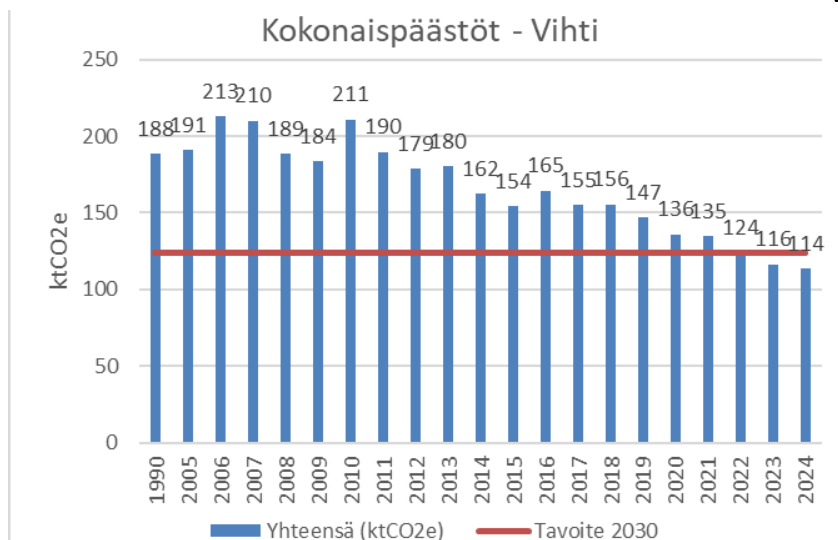
Raportissa on laskettu päästötiedot seuraaville sektoreille:

- Kulutussähkö (asuminen, maatalous ja palvelut)
- Sähkölämmitys (asuminen, maatalous ja palvelut)
- Kaukolämpö (asuminen, maatalous, palvelut ja teollisuus)
- Öljylämmitys (asuminen, maatalous ja palvelut)
- Muu lämmitys (asuminen, maatalous ja palvelut)
- Teollisuus (Teollisuuden polttoaineet)
- Työkoneet (Kaivos- ja teollisuustyökoneet, maa- ja metsätalouskoneet, muut työkoneet, rakennustyökoneet ja tietyökoneet)
- Tieliikenne (Henkilöautot, kuorma-autot, linja-autot, pakettiautot, moottoripyörät ja mopot)

- Raideliikenne
- Vesiliikenne (Huviveneet, matkustajaliikenne, tavaraliikenne, kalastusalukset, lautat ja lossit, työveneet ja alukset)
- Maatalous (eläinten ruuansulatus, lannankäsittely, epäorgaaniset lannoitteet, laidunnus, maaperä, muut viljelymaiden päästöt ja orgaaniset lannoitteet)
- Jätteiden käsittely (yhdyskuntajäte)
- F-kaasut (Ajoneuvojen ilmastointilaitteet, kaupan ja ammattikeittiöiden kylmälaitteet, muut F-kaasujen lähteet ja rakennusten ilmastointilaitteet)

Kuvassa 1 on esitetty Vihdin kunnan päästöjen kehitys yhteensä vuoden 1990 lähtötasosta ja vuosilta 2005–2024, sekä päästövähennystavoitetta kuvaava punainen viiva. Tuoreimmat päästötiedot ovat vuodelta 2024, jolloin Vihdin kasviuonekaasujen kokonaispäästöt olivat yhteensä 113,7 kt CO₂-ekv.

Vihdin kokonaispäästöt ovat muuttuneet -2 % verrattuna vuoteen 2023. Vuoteen 1990 verrattuna kokonaispäästöt ovat pienentyneet -40 %. Viitaten Vihdin kunnassa asetettuun päästövähennystavoitteeseen vuoteen 2030 mennessä, joka vastaa kokonaispäästöissä 34 prosentin vähennystä, voidaan todeta, että kokonaispäästöjen vähennystavoite on saavutettu. Kuva 1 osoittaa, että kokonaispäästöt ovat vähentyneet kuutena peräkkäisenä vuotena vuodesta 2019 alkaen ja alittaneet vuodelle 2030 asetetun ilmastotavoitteen kolmena peräkkäisenä vuotena. Kun verrataan kunnan päästökehitystä koko maan keskiarvoon (-43 %), kunnan päästökehitys on ollut heikompaa. Taajaan asuttujen kuntien keskiarvoon (-36 %) verrattuna kunnan päästökehitys on ollut myönteisempää.

Kuva 1. Päästöt yhteensä ja 2030 päästötavoite. (SYKE – Kuntien ja alueiden khk-päästöt, 2025; Vihti SECAP, 2020). Laskentamenetelmänä Hinku-laskenta ilman päästöhyvityksiä.

1.2.1 Asukaskohtaiset päästöt ja päästövähennystarpeet Vihdissä

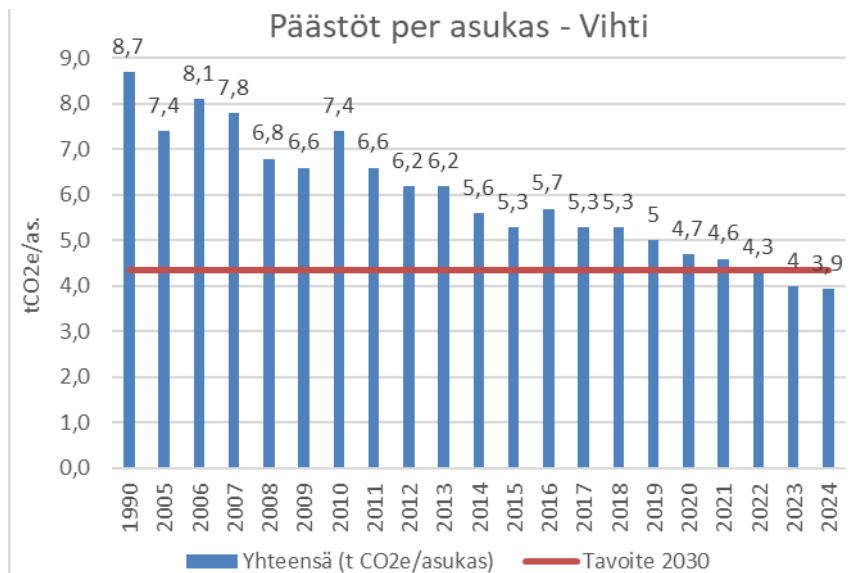
Vuonna 1990 Vihdin asukaskohtaiset kasvihuonekaasupäästöt olivat 8,7 tonnia CO₂-ekv/asukas. Vuoteen 2030 mennessä tavoitteena on vähentää asukaskohtaisia kasvihuonekaasupäästöjä 50 prosenttia vuoden 1990 tasosta. Tämä vastaa päästötasoa 4,35 t CO₂-ekv/asukas. (SYKE – Kuntien ja alueiden khk-päästöt, 2025)

Kuvassa 2 on esitetty Vihdin kunnan asukaskohtaisten päästöjen kehitys vuoden 1990 lähtötasosta ja vuosilta 2005–2024, sekä päästövähennystavoitetta kuvaava punainen viiva. Vuonna 2024 päästöjen määrä asukasta kohden on ollut 3.9 tCO₂e, mikä on alhaisempi kuin koko maan keskiarvo (4.7 tCO₂e / asukas).

Vertailuvuodesta 1990 lähtien asukaskohtaiset päästöt ovat muuttuneet -55 %.

Taajaan asuttujen kuntien keskiarvoon (-32 %) verrattuna päästökehitys vertailuvuodesta on ollut myönteisempää. (SYKE – Kuntien ja alueiden kasvihuonekaasupäästöt, 2025) Kuva 2 osoittaa, että asukaskohtaiset päästöt ovat vähentyneet kuutena peräkkäisenä vuotena vuodesta 2019 alkaen ja alittaneet vuodelle 2030 asetetun ilmastotavoitteen kolmena peräkkäisenä vuotena.

On arvioitu, että kestävien elämäntapojen henkeä kohden laskettujen kulutusperäisten kotitalouksien kasvihuonekaasupäästöjen globaalin tavoitetason tulisi vuonna 2030 olla 2,5 tCO₂e / asukas (Sitran selvityksiä 148, 2019).

Kuva 2. Vihdin päästöt per asukas ja vuoden 2030 tavoite (SYKE – Kuntien ja alueiden khk-päästöt, 2025; Vihti SECAP, 2020). Laskentamenetelmänä Hinku-laskenta ilman päästöhyvityksiä.

1.2.2 Vihdin päästöt sektoreittain

Kuvassa 3 on esitetty Vihdin kunnan päästöjen sektorikohtainen jakauma vuosilta 1990 ja 2024. Vuonna 2024, kolme suurinta päästösektoria kunnassa olivat (SYKE – Kuntien ja alueiden kasvihuonekaasupäästöt, 2025):

1. Tieliikenne: 41 % (46,7 kt CO₂-ekv) - (Vuonna 2023: 38 %)
2. Lämmitys (sis. sähkölämmitys, kaukolämpö, öljylämmitys ja muu lämmitys): 17 % (19,1 kt CO₂-ekv) - (Vuonna 2023: 18 %)
3. Maatalous: 14 % (16,1 kt CO₂-ekv) - (Vuonna 2023: 14 %)

Näiden sektorien päästöt ovat muuttuneet suhteellisesti seuraavasti:

- Tieliikenne: -4 % suhteessa vertailuvuoteen 1990, mikä tarkoittaa -2,1 ktCO₂e.
- Lämmitys: -68 % suhteessa vertailuvuoteen 1990, mikä tarkoittaa -40,2 ktCO₂e.
- Maatalous: -37 % suhteessa vertailuvuoteen 1990, mikä tarkoittaa -9,6 ktCO₂e.

Kuva 3. Vihdin päästöt sektoreittain vuonna 1990 ja 2023. (SYKE – Kuntien ja alueiden khk-päästöt, 2025)

2. Vihdin energia- ja ilmastotyö

Vihdissä toteutetaan tavoitteellista ilmastotyötä. Kunta on sitoutunut konkreettiseen päästövähennystavoitteeseen ja kunnassa on laadittuna ilmastotoimenpideohjelma (SECAP), jonka toimenpiteiden edistymistä seurataan vuosittain. Ilmastotyötä toteutetaan läpi kuntaorganisaation. Kunnan ilmastotyön edistymistä seurataan kunnan sisäisessä ilmastotyöryhmässä sekä kunnan luottamushenkilöitä sisältävässä ilmastostrategiatyöryhmässä.

Energia- ja ilmastotyön seuranta on osa kunnan toiminnan ja talouden seuranta, ja se raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä ilmastobudjettina. Ilmastobudjetin seurannassa hyödynnetään muun muassa energiankulutukseen, päästöihin ja kustannuksiin liittyviä tunnuslukuja, ja mittareita kehitetään vastaamaan päätöksenteon tarpeita. Vuonna 2025 tehtiin päätös vakituisen energia- ja ilmastoasiantuntijan palkkaamisesta Vihtiin. Vakituinen energia- ja ilmastoasiantuntija vastaa työssään Vihdin kunnan energia- ja ilmastotyön aktiivisesta ja pitkäjänteisestä suunnittelusta, koordinoinnista ja seurannasta. Yleisesti ympäristöasioiden kehittämistä jatketaan osana kunnan strategista johtamista ja toiminnan jatkuvaa kehittämistä.

2.1 SECAP-toimenpideohjelman seuranta

Vihdin SECAP-toimenpideohjelmaan on kirjattu kunnan ilmastonmuutoksen hillitsemiseen tähtäävät toimenpiteet, joiden avulla kunta tavoittelee asetetun

päästövähennystavoitteen saavuttamista. SECAP-toimenpiteiden etenemisestä raportoidaan kahden vuoden välein Covenant of Mayors -toimistoon.

Kunnan ilmastostrategiatyöryhmän päätöksellä kunnan ilmastotyön edistymisestä raportoidaan vuosittain. Säännöllinen ja systemaattinen SECAP-seuranta tukee Vihdin ilmastotavoitteiden saavuttamista, ilmastoimenpiteiden etenemistä, ilmastotyön avoimuutta sekä päätöksentekoa. Seuranta koostuu yleisluontoisesta kuvauksesta kyseisen vuoden ilmastotyöstä Vihdissä sekä taulukkomuodossa esitetystä tarkemmasta kuvauksesta kunkin SECAP-toimenpiteen etenemisestä. Tämä SECAP-vuosiraportti toimitetaan tiedoksi Vihdin kunnanvaltuustolle ja -hallitukselle ja julkaistaan kunnan verkkosivuilla kuntalaisten nähtäväksi.

SECAP-raportin toimenpiteet voidaan karkeasti jaotella kahteen ryhmään: suoriin ja ohjaaviin toimenpiteisiin. Sekä suorien että ohjaavien toimenpiteiden eteneminen näkyy kunnan päästövähennyksinä. Kunnan toiminnasta aiheutuvien päästöjen osuus kokonaispäästöistä on pieni, joten ohjaavien toimenpiteiden merkitys on tärkeä, vaikka vaikutukset näkyvät suorilla toimenpiteillä pidemmällä aikavälillä.

2.1.1 Suorat toimenpiteet

Suorilla toimenpiteillä kunta voi vähentää omista toiminnoistaan ja kiinteistöistään aiheutuvia kasvihuonekaasupäästöjä. Suorat toimenpiteet asettavat päästövähennystavoitteita kunnan kiinteistöjen energiankäytölle, rakentamiselle, katuväläistykseen, kunnan työntekijöiden liikkumiselle ja muulle toiminnalle.

Suorilla toimenpiteillä vuonna 2025 on edistetty muun muassa kunnan kiinteistöjen energiatehokkuustoimia. Lisäksi kunnassa on edistetty fossiilisista polttoaineista irtautumista kiinteistöjen lämmityksessä edistämällä lämmitystapamuutoksia. Merkittävimmät suorat päästövähennykset ovat saavutettavissa kunnan kiinteistöjen energiatehokkuustoimilla ja lämmitystapamuutoksilla.

2.1.2 Ohjaavat toimenpiteet

Ohjaavilla toimenpiteillä kunta mahdollistaa kuntalaisten, vapaa-ajan asukkaiden, yritysten ja yhteisöjen ilmastokestävän arjen. Ohjaavia keinoja päästöjen vähentämiseen toteutetaan mm. kaavoituksen, viestinnän, liikennesuunnittelun, opetuksen ja varhaiskasvatuksen toimesta.

Kunnan ohjaavia ilmastotoimenpiteitä on edistetty vuonna 2025 kaavoituksen ja ilmastoviestinnän keinoin. Kaavoituksella on merkittävä pitkän aikavälin vaikutus vihtiläisten ilmastokestävän elämän mahdollisuuksiin. Vihdin kunnan strategisen yleiskaavan tueksi on aloitettu selvitys uusiutuvan energian maankäytön reunaehdoista ja soveltuvuudesta, ja yleiskaavassa huomioidaan ilmastomuutoksen hillintää ja edistävät painotukset yhdyskuntarakenteen suunnittelussa. Vuonna 2025 ilmastoviestintää suunnattiin kunnan henkilöstölle, asukkaille ja yrityksille.

2.2 Esimerkkejä Vihdin ilmastotyöstä

Kunnan toiminnan merkittävimmät ympäristövaikutukset liittyvät energiankulutukseen kunnan kiinteistöissä, liikenteeseen ja kuljetuksiin, jätehuoltoon sekä maankäyttöön ja rakentamiseen. Kunnan omistamien ja hallinnoimien rakennusten energiankulutus muodostaa keskeisen osan kunnan ympäristövaikutuksista. Energiankulutuksen vähentämiseksi kunta on toteuttanut energiatehokkuutta parantavia toimenpiteitä kiinteistöissä sekä lisännyt energiatehokkaiden ratkaisujen käyttöä rakennusten peruskorjauksissa ja uudisrakentamisessa.

Tilikauden aikana kunta on edistänyt ympäristövastuuta muun muassa kehittämällä energiatehokkuutta, parantamalla jätteiden lajittelua sekä huomioimalla ympäristönäkökohdat hankinnoissa ja rakentamisessa. Lisäksi kunta on edistänyt kestävästä liikkumisesta sekä kehittänyt viher- ja virkistysalueiden hoitoa. Kunnan maankäytön suunnittelussa pyritään edistämään yhdyskuntarakenteen kestävästä kehitystä, turvaamaan luonnon monimuotoisuutta sekä huomioimaan vesistöjen ja muun luonnonympäristön suojelu.

Kunnan ohjaavia ilmastotoimenpiteitä on edistetty kaavoituksen ja ilmastoviestinnän keinoin. Kaavoituksella on merkittävä pitkän aikavälin vaikutus ilmastokestävän elämän mahdollistamiseen. Vihdin kunnan strategisen yleiskaavan päivityskierroksen yhteydessä aloitettiin 2025 strategista yleiskaavaa koskeva energiaselvitys. Selvityksen tavoitteena on muodostaa käsitys uusiutuvien energiaratkaisujen soveltuvuudesta sekä tulevaisuuden sijoittumismahdollisuuksista Vihtiin ja niiden vaikutuksista maankäyttöön ja

kaavoitukseen. Selvitys valmistuu 2026. Lisäksi Nummelan osayleiskaavan päivittäminen on aloitettu kesällä 2025. Osayleiskaavan päivityksen yhteydessä on myös käynnistetty osayleiskaavaluonnosten ilmastovaikutuksia arvioiva työ, joka valmistuu vuonna 2026.

Vihdin kunnanvaltuusto päätti 10.11.2025 kokouksessaan, että kunta liittyy Julkisen alan energiatehokkuussopimukseen vuosille 2026–2035.

Energiatehokkuussopimuksessa liittyjä asettaa lähtökohtaisesti vähintään 10 prosentin ohjeellisen energiansäästö tavoitteen sopimuskaudelle 2026–2030 ja välitavoitteen 6 prosenttia vuodelle 2030. Tavoite lasketaan liittyjän hallinnassa olevasta, sopimukseen liitettävästä energiamäärästä.

Energiatehokkuussopimukset ovat valtion ja toimialojen yhdessä valitsema keino saavuttaa EU:n energiatehokkuusdirektiivin (EU) 2023/1791 mukaiset tiukat ja sitovat kansalliset tavoitteet ilman raskasta lainsäädäntöä tai pakkokeinoja. Sopimustoiminta on keskeinen keino täyttää energiatehokkuusdirektiivin mukaiset kansalliset tavoitteet vuoden 2030 loppuun mennessä sekä saavuttaa 8 artiklan sitova kansallinen energiatehokkuusvelvoite.

Julkisen alan energiatehokkuussopimus on työ- ja elinkeinoministeriön, Energiaviraston, Kuntaliitto ry:n sekä Maakuntien tilakeskus Oy:n välinen sopimus energian tehokkaammasta käytöstä julkisella alalla vuosina 2026–2035. Se koskee kuntia, kaupunkeja, kuntayhtymiä, hyvinvointialueita sekä valtion toimijoita. Muihin sopimusaloihin verrattuna julkisen alan energiatehokkuussopimustoiminta tukee, 8 artiklan lisäksi, energiatehokkuusdirektiivissä julkista alaa koskevien velvoitteiden toimeenpanoa. Näitä ovat mm. velvoitteet julkisen sektorin johtoasemasta ja esimerkiksi roolista energiatehokkuudessa sekä energiatehokkuuden huomioimisesta rakennuksissa ja hankinnoissa, neuvonnassa ja viestinnässä sekä energiapalvelujen käytössä.

Merkittävimmät suorat päästövähennykset ovat saavutettavissa kunnan kiinteistöjen energiatehokkuustoimilla ja lämmitystapamuutoksilla. Vuoden 2025 aikana on tehty energiakatselmuksia isoimpiin kiinteistöihin ja niiden pohjalta suoritettu toimenpiteitä, joilla saatu aikaiseksi yhteensä noin 1 MW:n energiasäästöt vuositasona. Energiakatselmuksia jatketaan vuonna 2026.

Energiankulutusten seurannan järjestelmää kiinteistöillä uusitaan rakennusautomaatiojärjestelmien saneerausten yhteydessä. Tavoitteena on uusia järjestelmää 1–2 kiinteistöön vuodessa. Sekä katuvalaistuksen että kiinteistöjen valaistusta on uudistettu vaiheittain hyödyntäen energiatehokasta LED-valaistusta. Lisäksi kierrätysmahdollisuuksia kunnan kiinteistöissä on parannettu.

Kunta on linjannut oman kuljetuskalustonsa osalta tavoitteeksi asteittaisen siirtymisen sähköautoihin, kuten myös pienkoneiden osalta hankitaan vain akkulaitteita, vanhojen polttomoottoristen tilalle. Kunnallistekniikan hankkeissa on vuonna 2025 hyödynnetty kiertotalouden ratkaisuja, joilla rakennus- ja purkukäytön ilmastovaikutusta voidaan pienentää merkittävästi. Esimerkiksi purkukohteiden betonimursketta ja rakennushankkeiden kaivuumassoja on hyödynnetty mahdollisuuksien mukaan katurakenteissa. Katuvalaistuksen ja kiinteistöjen valaistusta on myös uudistettu vaiheittain hyödyntäen energiatehokasta LED-valaistusta.

Energia- ja ilmastoviestintää toteutettiin kunnan sosiaalisen median kanavilla, ja kunnan verkkosivuilla julkaistiin energia- ja ilmastoaiheisia uutisia. Kunnan yrityksille järjestettiin energia- ja ilmastoteemainen tilaisuus loppuvuodesta 2025. Päätäjiä on sitoutettu ilmastotyön tavoitteisiin Vihdin ilmastostrategiatyöryhmän kautta sekä viestinnän keinoin. Vihdin kunnan ilmastobudjetti sisältyi vuoden 2025 tilinpäätökseen ja vuoden 2026 talousarvioon. Ilmastobudjetti kytkee ilmastotyön selkeämmin ja läpinäkyvämmiin kunnan talouden ja vuosisuunnittelun prosesseihin.

3 SECAP-tavoitteiden tilannekuva

Vihdin SECAP-ohjelma koostuu yhteensä noin 50 toimenpiteestä. Toimenpiteet jaetaan jatkuvaluonteisiin ja kertaluonteisiin. Jatkuvaluonteisia, jatkuvan parantamisen periaatteeseen perustuvia toimenpiteitä ei määritellä valmiiksi, kun taas kertaluonteiset voidaan luokitella valmistuneiksi, käynnissä oleviksi, viivästyneiksi tai käynnistämistä odottaviksi. Vuoden 2025 osalta voidaan katsoa, että neljä toimenpidettä oli valmistunut. SECAP-ohjelman toimenpiteiden ajantasaisuutta arvioidaan seurantaraportoinnin yhteydessä, jotta ohjelma pysyy

tarkoituksenmukaisena ja vaikuttavana muuttuvissa olosuhteissa sekä tukee kunnan energia- ja ilmastotavoitteiden saavuttamista.

Taulukkoon on koottu kunnan SECAP-ohjelman hillintätoimenpiteiden tilanne vuoden 2025 osalta ja tavoite vuodelle 2030. Kunkin SECAP-toimenpiteen osalta on kerätty toimenpiteen etenemisen tilannetiedot suunnitelmassa määritellyiltä vastuutahoilta. Toimenpiteet ovat hyvin erilaisia keskenään, jonka vuoksi seurantaan on sisällytetty sanalliset arviot toimenpiteiden vaikuttavuudesta. Vaikuttavuuden kokonaisuus perustuu saavutettavissa oleviin päästövähennyksiin, kustannusvaikutuksiin sekä muihin vaikutuksiin, kuten imagovaikutuksiin. Arviot ovat suuntaa antavia, ja ne perustuvat SECAP-raporttiin, SYKEN kuntien skenaariotyökaluun, muiden kuntien esimerkkeihin ja muihin tietolähteisiin. Sanallisen arvion lisäksi on tähtiluokitus vaikutuksen kokonaisuudesta (★ Vaikuttavuudeltaan vähäinen toimenpide – ★★★★★ Vaikuttavuudeltaan merkittävä toimenpide).

1.1 Energia ja rakentaminen

Kunnan hallinnoimien rakennusten ja toimintojen energiatehokkuuden parantaminen ja kasvihuonekaasujen vähentäminen

SECAP-toimenpide	Toimenpiteen tilanne 2025	Tavoite 2030	Vaikutusarvio
Kunnan kiinteistöjen lämmitys			
Edistetään uusiutuvan energian käyttöönottoa kunnan kiinteistöissä	Kirkonkylään suunnitteilla geoterminen järjestelmä fossiilisen tilalle. Toimenpide on käynnissä	Kunnan kiinteistöistä 100 % hyödynnetään uusiutuvaa energiaa.	Merkittävä keino tehdä suoria päästövähennyksiä kunnan omissa toiminnoissa. Investointien takaisinmaksuajan jälkeen säästöjä, kun energiaomavaraisuus paranee. Esimerkkivaikutus ja imagohyötyjä. ★★★★★
Edistetään energiatehokkaiden ratkaisujen käyttöönottoa kunnan korjaus- ja uudisrakentamisessa	Korjaus- ja uudisrakentamisessa on hyödynnetty lämpöpumppuja ja/tai vesi-ilmalämpöpumppu järjestelmiä. Ilmalämpöpumppuja on asennettu myös tukemaan nykyisiä öljylämmitysjärjestelmiä. Toimenpide on käynnissä	Kaikissa kunnan kiinteistöissä energiatehokkuus on optimoitu. Kaikessa kunnan uudisrakentamisessa hyödynnetään energiatehokasta teknologiaa.	Merkittävä keino tehdä suoria päästövähennyksiä kunnan omissa toiminnoissa. Investointien takaisinmaksuajan jälkeen säästöjä, kun energiaomavaraisuus paranee. Jos toimenpidettä ei toteuteta, pitkällä aikavälillä kustannukset kasvavat. Esimerkkivaikutus ja imagohyötyjä. ★★★★★
Selvitetään korvaavien lämmitysratkaisujen käyttöönottoa ja tarvittavia korvausinvestointeja kunnan öljylämmitteisissä kohteissa ja toteutetaan lämmitystapamuutoksia mahdollisuuksien mukaan	41 % kunnan kiinteistöistä on öljy- tai maakaasulämmitys. Kirkonkylän tilapäisen lämpölaitoksen korvaavan ratkaisu kilpailutetaan 2025 aikana niin, että toteutus alkaisi 2026. Toimenpide on käynnissä	Kunnalla ei ole öljy- tai maakaasulämmitteisiä kiinteistöjä.	Merkittävä keino tehdä suoria päästövähennyksiä kunnan omissa toiminnoissa. Investointien takaisinmaksuajan jälkeen säästöjä. Energiaomavaraisuuden myötä riippuvuus arvaamattomista fossiilienergian hinnoista pienenee. Jos toimenpidettä ei toteuteta, pitkällä aikavälillä kustannukset kasvavat. Jos toimenpidettä ei toteuteta, imagohaittoja. ★★★★★

Kunnan kiinteistöjen sähkönkäyttö ja -tuotanto			
Harkitaan aurinkopaneelien hankintoja	Asennetut aurinkopaneelit: Myrskylänmäen ja Pajuniityn päiväkodit, Etelä-Nummelan ja Kuoppanummen koulukeskukset ja Vihdin virastotalo. Toimenpide on käynnissä	Aurinkovoiman tuotantoa kunnan kiinteistöissä lisätään. Niiden tavoiteltu vuotuinen tuotantomäärä on 500 MWh.	Päästövähennykset pieniä. Investointien takaisinmaksuajan jälkeen luvassa pieniä säästöjä. Energiaomavaraisuus kasvaa. Suuret imagohyödyt ja esimerkkivaikutus. ★★★★
Lisätään valaistuksen hämäräkytkimiä ja liiketunnistimia mahdollisuuksien mukaan kunnan kiinteistöihin	n. 80 % kunnan kiinteistöissä on otettu käyttöön hämäräkytkimet ja liiketunnistimet. Toimenpide on käynnissä	100 % kunnan kiinteistöissä on otettu käyttöön hämäräkytkimet ja liiketunnistimet.	Päästövähennykset pieniä. Säästöt hyviä. ★★★
Selvitetään mahdollisuutta uusiutuvan tai hiilineutraalin sähkönostosopimuksen solmimiseen	Kunnan ostama sähkö oli 100 % CO ₂ -päästötöntä, eli hiilidioksidipäästöjä ei aiheudu tuotantovaiheessa. Porvoon Energian myymän sähkön alkuperä vuonna 2024: Ydinvoima 39,1 %, Tuulivoima 37 %, Vesivoima 17,5 %, Biovoima 6,4 %, Aurinkovoima <1 %. Toimenpide on käynnissä	Kunnan ostosähköstä 100 % on tuotettu uusiutuvalla energialla.	Päästövähennykset pieniä, ei vaikutuksia kunnalliseen päästölaskentaan. Ei merkittäviä kustannusvaikutuksia. ★★
Muut kunnan kiinteistöjä koskevat toimenpiteet			
Selvitetään mahdollisuutta uusiutuvan energian kuntakatselmuksen toteuttamiseksi	Katselmusta ei ole toteutettu. Toimenpidettä ei ole aloitettu	Katselmuksen tarpeellisuus on arvioitu ja katselmus on tarvittaessa tehty.	Ei suoria päästövähennyksiä, mutta välillisiä vaikutuksia muiden toimenpiteiden toteutumiseen. Pienet kustannukset. ★

Päivitetään kunnan kiinteistöjen energiakatselmuks	Energiakatselmuksia on kunnan kiinteistöissä jatkettu. 5 kohdetta katselmoitu vuonna 2025. (Kunnanvirasto, Kuoppanummen koulu, Pappilanpellon koulu, Pääkirjasto, Vihko-koulukeskus) Toimenpide on käynnissä	Energiakatselmuks on tehty ja päivitetty kaikkiin sellaisiin kunnan kiinteistöihin, joissa katselmus on tarpeellinen.	Ei suoria päästövähennyksiä, mutta välillisiä vaikutuksia muiden toimenpiteiden toteutumiseen. Pienet kustannukset. ★
Rakentaminen			
Lisätään puurakentamista kunnan rakennushankkeissa mahdollisuuksien mukaan	Puurakentamisen osuus kaikesta kunnan uudisrakentamisesta on noin 10 %. Toimenpide on käynnissä	Puurakentamisen osuus kaikesta kunnan uudisrakentamisesta on n. 30 %	Kasvattaa rakennetun ympäristön hiilinielua ja vähentää rakentamisen päästöjä. Kustannuksia vaikea arvioida, ei säästöjä. Merkittäviä imagohyötyjä ja esimerkkivaikutus. ★★★★★
Edistetään energiatehokkuuden huomioimista osana hankintakriteerejä mahdollisuuksien mukaan	Vihdin kunnan hankintaohje edistää energiatehokkuuden huomioimista hankintojen suunnittelussa ohjaamalla asettamaan mahdollisuuksien mukaan ekologisia ympäristöä säästäviä hankintakriteerejä. Toimenpide on käynnissä	Energiatehokkuuskriteerit on huomioitu kaikissa kilpailutuksissa.	Toimenpiteen vaikutus päästöihin riippuu kilpailutusten vähähiilisyyskriteerien painoarvosta, vaikutus voi olla suuri. Kustannuksia voi alkuvaiheessa olla perinteistä rakentamista enemmän. ★★★★★
Kunnan rakentamiskohteissa hyödynnetään rakentamisen kiertotaloutta	Vihdin kunnan hankintaohje mahdollistaa kiertotalousnäkökohtien huomioimisen myös rakentamiskohteiden kilpailutuksissa, koska tarjouspyyntöihin voidaan sisällyttää hankinnan kohteesta riippuen teknisiä ja toiminnallisia	100 % kilpailutuksista kiertotalouskriteerit on huomioitu.	Toimenpiteen vaikutus päästöihin riippuu kilpailutusten vähähiilisyyskriteerien painoarvosta, vaikutus voi olla suuri. Resurssiviisailta ratkaisulla voidaan saavuttaa merkittäviä säästöjä. ★★★★★

	vaatimuksia sekä valinta- ja vertailuperusteita Toimenpide on käynnissä		
Vähennetään hiilijalanjälkeä kunnan rakentamiskohteissa energiatehokkailla ratkaisulla	Vihdin kunnan hankintaohje luo menettelylliset edellytykset ohjata rakentamishankintoja vähähiilisempiin ja energiatehokkaampiin ratkaisuihin, koska hankintojen strategiset periaatteet huomioivat kunnan kestävän energian ja ilmaston toimintasuunnitelman ja tarjouspyynnöissä voidaan käyttää energiatehokkuutta tukevia vaatimuksia sekä vertailuperusteita. Toimenpide on käynnissä	100 % kilpailutuksista energiatehokkuuskriteerit on huomioitu.	Toimenpiteen vaikutus päästöihin riippuu kilpailutusten vähähiilisyyskriteerien painoarvosta, vaikutus voi olla suuri. Säästöjä saavutettavissa. ★★★★
Vähennetään infrarakentamisen kasvihuonekaasupäästöjä suunnittelu- ja rakennusvaiheessa	Infrarakentamisen päästöjä ei selvitetty. Toimenpide on viivästynyt	Päästöt selvitetään suunnitteluvaiheessa ja rakentamisvaiheessa.	Päästövähennykset merkittävät. ★★★★★

1.2 Katu- ja ulkovalaistus sekä laajamittaiset energiatehokkuusratkaisut

Katu- ja ulkovalaistuksen energiankulutuksen vähentäminen ja energiatehokkaiden ratkaisujen laajamittainen käyttöönotto

SECAP-toimenpide	Toimenpiteen tilanne 2025	Tavoite 2030	Vaikutusarvio
-------------------------	----------------------------------	---------------------	----------------------

Siirytään katuvalaistuksessa LED-valaisinten käyttöön	Katu- ja kiinteistöjen valaistuksen uudistamista jatkettu vaiheittain hyödyntäen energiatehokasta LED-valaistusta. LED-valaisimien vaihtotyö jatkuu. LED-valaistuksen piirissä 40–45 % katu- ja ulkovalaistuksesta. Toimenpide on käynnissä	100 % katu- ja ulkovalaistuksesta on LED-valaisimia.	Ei merkittävää vaikutusta päästöihin. Kohtuullisia säästöjä. Imagohyödyt (turvallisuus, viihtyvyys). ★★
Otetaan käyttöön katuvalojen himmentäminen käyttöasteen mukaan valaistuksen ohjausjärjestelmällä	Katuvalosaneerauksia toteutettu Rantakujalla, Rantapolulla ja Tilhenkujalla. Toimenpide on käynnissä	Kunnan katuvalaistus on 100 % valaistuksen ohjausjärjestelmässä.	Ei merkittävää vaikutusta päästöihin. Kohtuullisia säästöjä. Imagohyödyt (turvallisuus, viihtyvyys). ★★

1.3 Palvelurakennukset ja asuminen

Palvelurakennusten energiatehokkuuden kehittäminen ja fossiilisista polttoaineista luopuminen / Asumisen ilmastokuormituksen vähentäminen ja kestävien energiaratkaisujen laajamittainen käyttöönotto

SECAP-toimenpide	Toimenpiteen tilanne 2025	Tavoite 2030	Vaikutusarvio
Yleiset toimet			
Edistetään uusiutuvan energian osuuden kasvua aluelämpöverkossa	Nummelan aluelämmön lämmöntuotannosta 73 % (vuonna 2024) tuotetaan uusiutuvilla polttoaineilla: (Kierrätyspuu, Kokopuu- tai rankahake, halot, rangat ja pilkkeet) - Hiilidioksidipäästöt: 2729 tCO ₂	Aluelämpö tuotetaan 100 % uusiutuvalla energialla.	Kohtuullinen päästövähennys. ★★★

	<ul style="list-style-type: none"> - Päästökerroin: 56,7 kgCO₂/MWh - Lämmöntuotanto: 57100 MWh <p>Toimenpide on käynnissä</p>		
<p>Edistetään aluelämpöverkon laajentamista Nummelassa ja selvitetään rakentamisedellytyksiä muissa taajamissa</p>	<p>Nummelan Aluelämmöllä on laajentumissuunnitelmia, jotka tukeutuvat nykyiseen kaukolämpöverkoston. Kaukolämpöverkkoa laajennettu 2022.</p> <p>Toimenpide on käynnissä</p>	<p>Kunta edistää ja tukee aluelämpöverkon laajenemista mahdollisuuksien mukaan.</p>	<p>Kohtuullinen päästövähennys.</p> <p>★★</p>
<p>Edistetään uusiutuvien energialähteiden käyttöönottoa asuin- ja palvelurakennusten lämmityksessä viranomaistyön puitteissa</p>	<p>Rakennus- ja ympäristövalvonta neuvoo öljylämmityksestä luopumiseen liittyvissä kysymyksissä mahdollisuuksien mukaan.</p> <p>Toimenpide on käynnissä</p>	<p>Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu kannustavat aktiivisesti luopumaan öljy- ja maakaasulämmityksestä. Korvaavien lämmitysmuotojen hyödyntämisen lupakäsittelyä on helpotettu.</p>	<p>Kokonaisuutena erittäin merkittävä päästövähennys, mutta kunnan vaikutusta haastava eritellä.</p> <p>★★★★</p>
<p>Edistetään korjausrakentamistoimia asuin- ja palvelurakennusten energiatehokkuuden parantamiseksi viranomaistyön puitteissa</p>	<p>Rakennusvalvonta neuvoo energiaremontteihin liittyvissä kysymyksissä mahdollisuuksien mukaan.</p> <p>Toimenpide on käynnissä</p>	<p>Rakennusvalvonta neuvoo aktiivisesti energiaremontteihin liittyvissä kysymyksissä.</p>	<p>Kokonaisuutena merkittävä päästövähennys, mutta kunnan vaikutusta haastava eritellä.</p> <p>★★★</p>
<p>Selvitetään mahdollisuuksia alueellisten uusiutuvien energialähteiden käyttöönottoon</p>	<p>Selvitystä alueellisen uusiutuvan energian (mm. yhteinen maalämpö) hyödyntämiselle ei ole tehty.</p> <p>Toimenpidettä ei ole aloitettu</p>	<p>Selvitystä alueellisen uusiutuvan energian hyödyntämiselle on tehty ja sen tulokset huomioitu.</p>	<p>Ei suoraa vaikutusta päästöihin, mutta merkittävä epäsuora vaikutus. Kohtuulliset kustannukset.</p> <p>★★★</p>

Viestitään aktiivisesti ja säännöllisesti valtakunnallisista ja maakunnallisista energianeuvontapalveluista kuntalaisille ja ohjataan asiakkaita näiden palvelujen piiriin	Kuntalaisille ja yrityksille on viestitty ilmastotyöstä sosiaalisen median kanavissa ja kunnan verkkosivuilla. Kuntalaisille/yrityksille on järjestetty energia- ja ilmastoaiheisia tilaisuuksia. Toimenpide on käynnissä	Ilmastoviestintää toteutetaan vuosittain valittavilla painopisteillä osana toimialojen viestintää.	Ei suoraa vaikutusta päästöihin, mutta merkittävä epäsuora vaikutus. ★★★
Kaavoituksen toimet			
Edistetään uusiutuvien energialähteiden käyttöönottoa asuin- ja palvelurakennusten lämmityksessä kaavoituksen puitteissa	Uusissa yleis- ja asemakaavoissa huomioidaan uusiutuvan energian tuotantomahdollisuudet. Toimenpide on käynnissä	100 % uusista yleiskaavoista on maininta uusiutuvan energian tai muiden energiatehokkaiden ratkaisujen hyödyntämisestä. 100 % uusista asemakaavoista on maininta uusiutuvan energian tai muiden energiatehokkaiden ratkaisujen hyödyntämisestä.	Ei suoraa vaikutusta päästöihin, mutta merkittävä epäsuora vaikutus erillislämmityksen päästöihin. ★★
Edistetään puurakentamista palvelu- ja asuinrakentamisessa kaavoituksen puitteissa	Kaavoitus mahdollistaa puurakentamisen. Toimenpide on käynnissä	100 % uusista kaavoista on tehty vähähiilisten rakennusmateriaalien suositus/ohje.	Ei suoraa vaikutusta päästöihin, mutta merkittävä epäsuora vaikutus rakentamisen päästöihin ja hiilivarastoihin. ★★
Yhdyskuntarakennetta täydennetään ja yhdyskuntien energiatehokkuutta parannetaan kaavoituksen puitteissa	Vihdin kunnan taajama-aste on 75,6 %. Toimenpide on käynnissä	80 % asukkaista asuu taajamissa.	Ei suoraa vaikutusta päästöihin, pieni epäsuora vaikutus liikkumisen päästöihin. ★

Selvitetään yhdyskuntarakennetta koskevien muutosten ja suunnitelmien vaikutukset kasvihuonekaasupäästöihin suunnitteluvaiheessa	Ilmastovaikutusten arviointi huomioitu osana kaavatyötä. Isommissa kaavahankkeissa ilmastovaikutusten arviointi toteutettu konsulttityönä. Toimenpide on käynnissä	100 % kaavoista on tehty ilmastovaikutusten arviointi.	Ei suoraa vaikutusta päästöihin, mutta merkittävä epäsuora vaikutus. Kohtuullisia kustannuksia. ★★★
---	--	--	---

1.4 Yksityinen liikkuminen

Ohjataan yksityistä liikkumista kestävämpään suuntaan tukemalla vähähiilisen autokannan kasvua ja tukemalla joukkoliikennettä, kävelyä ja pyöräilyä edistävää kaupunkirakennetta

SECAP-toimenpide	Toimenpiteen tilanne 2025	Tavoite 2030	Vaikutusarvio
Pyritään asumisen, työpaikkojen ja palveluiden sijoittamiseen liikennetarvetta vähentävästi	Asemakaavoituksella pyritään varmistamaan uusien asuin- ja työpaikka-alueiden sijoittuminen keskustaajamassa tai sen välittömässä läheisyydessä. Toimenpide on käynnissä	95 % asukkaista uusilla alueilla asuu kestävän liikkumisen vyöhykkeellä ja/tai keskustaajamassa.	Ei suoraa vaikutusta päästöihin, pieni epäsuora vaikutus liikkumisen päästöihin. ★
Panostetaan kevyen liikenteen yhteyksiin ja seudulliseen kävely- ja pyöräilyverkostoon	Kevyen liikenteen väylien pituus 124 km. Toimenpide on käynnissä	Toteutetaan pyöräilyn pääverkon täydentämistä kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelman mukaan. Vuoteen 2030 mennessä toteutettu yksi pääverkon yhteyksistä.	Ei suoraa vaikutusta päästöihin, pieni epäsuora vaikutus liikkumisen päästöihin. Vaikutus hyvinvointiin. ★

Laaditaan pysäköintiselvitys koskien pysäköinnin normitusta ensisijaisesti Etelä-Nummelan asemakaavahankkeissa, joissa on mahdollista toteuttaa riittävän tiivistä yhdyskuntarakennetta	Selvitys Nummelaa koskien valmis, hyödynnetään asemakaavoissa Toimenpide on valmis	Selvitys on tehty.	Ei suoraa vaikutusta päästöihin, pieni epäsuora vaikutus liikkumisen päästöihin. ★
Edistetään pyöräpysäköintipaikkannormien saamista pysyväksi osaksi kaavoitusta	Otettu osaksi laadittavia asemakaavoja. Toimenpide on valmis	Normit ovat pysyvä osa kaavoitusta.	Ei suoraa vaikutusta päästöihin, pieni epäsuora vaikutus liikkumisen päästöihin. ★
Selvitetään syöttöliikennemahdollisuuksia joukkoliikenteen pääväylille	Riittäviä selvityksiä tehdään tarpeen mukaan. Toimenpide on käynnissä	Riittäviä selvityksiä tehdään tarpeen mukaan.	Ei suoraa vaikutusta päästöihin, pieni epäsuora vaikutus liikkumisen päästöihin. ★
Kehitetään liityntäpysäköinnin edellytyksiä kaavoituksen puitteissa	Pyritään huomioimaan liityntäpysäköinnin tarve kaavoituksessa. Toimenpide on käynnissä	Kaavoituksella mahdollistetaan liityntäpysäköintipaikkojen sijoittamista hyvälle paikalle.	Ei suoraa vaikutusta päästöihin, pieni epäsuora vaikutus liikkumisen päästöihin. ★
Edistetään sähkö- ja vähäpäästöisten autojen osuuden voimakasta kasvua muun muassa biokaasun jakeluasemien ja sähköautojen latausverkostoa kehittämällä	Vihdin kunta on mukana Hansel Oy:n sähköautojen latauspaikkojen puitejärjestelyssä, jonka hankintakausi kestää maaliskuulle 2028. Sopimuskaudella hankitaan mahdollisesti 50 kappaletta uusia latausasemia, jotka voivat tulla myös uusiin kohteisiin kunnan alueella. Latausasemia hankitaan tarpeen mukaan ja määrärahojen puitteissa.	Kunta on mahdollistanut kaavoituksella biokaasun jakeluaseman. Kaikissa kunnan kiinteistöissä on sähköauton latausmahdollisuus.	Ei suoraa vaikutusta päästöihin, mutta merkittävä epäsuora vaikutus liikkumisen päästöihin. Pakollisia kustannuksia. ★ ★ ★

	Sähköautojen latauspisteet vesilaitoksella, tilapalveluilla ja kunnallisteknisillä palveluilla. Toimenpide on käynnissä		
--	---	--	--

1.5 Joukkoliikenne

Joukkoliikenteen houkuttelevuuden ja kulkutapaosuuden kasvattaminen sekä joukkoliikenteen kehittäminen vähäpäästöiseksi

SECAP-toimenpide	Toimenpiteen tilanne 2025	Tavoite 2030	Vaikutusarvio
Kasvatetaan joukkoliikenteen kulkutapaosuutta vahvistamalla joukkoliikenneyhteyksiä	Joukkoliikenteen kulkutapaosuus on 6 % (HSL Liikkumistottumukset Helsingin seudulla 2024.) Toimenpide on käynnissä	Joukkoliikenteen kulkutapaosuus on 8 %	Riippuu voimakkaasti toteutettavista hankkeista. Vähäinen vaikutus päästöihin. Merkittävä vaikutus kunnan imagoon ja elinvoimaan. ★★
Tarkastellaan mahdollisuuksia parantaa joukkoliikenteen taloudellista ja toiminnallista houkuttelevuutta	<ul style="list-style-type: none"> - Länsi-Uudenmaan joukkoliikenteen järjestämistapaselvitys valmis 2022. - Vihdin joukkoliikenne muuttunut ELY-vetoiseksi malliksi 2024. - Parannusta: Vuorotarjontaan, yhtenäiset lipputuotteet, helpottuneet vaihtoyhteydet, 	Joukkoliikenteen tarjonta ja käytettävyys ovat hyviä, lippuhinnat kohtuulliset sekä alueellisesti yhtenäiset.	Vähäinen vaikutus päästöihin. Merkittävä vaikutus kunnan imagoon ja elinvoimaan. Mahdollista saavuttaa taloudellisia säästöjä. ★★★

	matkustusinformaatio yhdellä alustalla. Toimenpide on valmis		
Edistetään vähäpäästöisten käyttövoimien yleistymistä kunnan koulukuljetuksissa	Vähäpäästöisten M1 henkilöautojen & M2 linja-autojen osuus koulukuljetuksien ajoneuvokannasta: - M1: 33 % - M2: 0 % Toimenpide on käynnissä	Vähäpäästöisten (M1 henkilöautojen & M2 linja-autojen) osuus koulukuljetuksien ajoneuvokannasta on 38,5 %	Vähäinen vaikutus päästöihin. ★
Tutkitaan edellytyksiä kevyempien, uudenlaisten liikumispalvelujen käyttöönottoon niillä kunnan alueilla, joilla ei ole riittävä kysyntää kattavalle joukkoliikennepalvelulle	Kunnassa ei ole käynnissä uudenlaisten liikennepalveluiden hankkeita/pilotteja Toimenpide on viivästynyt	Uudenlaisten liikennepalveluiden hankkeita/pilotteja toteutetaan mahdollisuuksien mukaan.	Riippuu voimakkaasti toteutettavista hankkeista. Vähäinen vaikutus päästöihin. ★

1.6 Kunnan ajoneuvokanta

Kunnan ajoneuvokaluston päästöjen vähentäminen

SECAP-toimenpide	Toimenpiteen tilanne 2025	Tavoite 2030	Vaikutusarvio
Selvitetään mahdollisuutta saada sähköauto kunnan viranomaisten yhteiskäyttöön	Kunnalla ei ole yhteiskäyttöisiä sähköautoja. Toimenpidettä ei ole aloitettu	Yhteiskäyttöisiä sähköautoja on vähintään kaksi.	Vähäinen vaikutus kunnan toiminnoista suoraan aiheutuviin päästöihin. Myönteinen imago vaikutus. Käyttökustannuksissa saavutettavissa pieniä säästöjä. ★

Edistetään vähäpäästöisten käyttövoimien yleistymistä kunnan ajoneuvokannassa mahdollisuuksien mukaan kilpailutuksen kautta	Tilapalveluilla kolme vähäpäästöistä ajoneuvoa, vesilaitoksella yksi sähköauto ja kunnallisteknisillä palveluilla yksi. Kunnan ajoneuvokantaa päivitetään vähäpäästöiseksi vaiheittain mahdollisuuksien mukaan. Toimenpide on käynnissä	Kunnan henkilö- ja pakettiautoista vähintään 35 % on vähäpäästöisiä (sähkö/hybridi).	Kohtuullinen vaikutus kunnan toiminnoista suoraan aiheutuviin päästöihin. Myönteinen imago vaikutus. Käyttökustannuksissa saavutettavissa kohtuullisia säästöjä. ★★
--	---	--	---

1.7 Muut toimenpiteet

Ilmastoviisaiden toimintatapojen edistäminen kunnassa sekä ilmastoviisaan elämän mahdollistaminen

SECAP-toimenpide	Toimenpiteen tilanne 2025	Tavoite 2030	Vaikutusarvio
Tarkastellaan mahdollisuutta liittyä HINKU-verkoston	Keskustelu ei ole ollut aktiivinen vuonna 2025. Toimenpide on viivästynyt	Asiaa on tarkasteltu ja siitä on tehty perusteltu päätös. Kunnan päästövähennys- tai hiilineutraaliustavoite on päivitetty.	Ei suoria vaikutuksia päästöihin, mutta suora vaikutus päästövähennystavoitteeseen. Todella merkittävä imago vaikutus. Mahdollisesti pieniä kustannuksia. ★★★
Huolehditaan Vihdin metsien kestävästä käytöstä ja metsien hiilensidonnasta	Kunnan omistaman metsän hiilinielupotentiaalin selvittäminen Toimenpide on viivästynyt	Tavoite määritellään metsänhoitosuunnitelmassa.	Merkittävä vaikutus hiilensidontaan. Todella merkittävä imago vaikutus. Mahdollisesti negatiivinen vaikutus tuloihin. ★★★★
Edistetään resurssiviisautta varmistamalla jätehuollon toimintaedellytykset	Jätehuolto: <ul style="list-style-type: none"> - Kierrätysaste: 28 %. - Jättemäärä yhteensä: 600 tn - Kustannukset: 147 679 € 	Kunnassa kierrätysaste on 70 %.	Kohtuullinen vaikutus päästöihin. ★★

	Toimenpide on käynnissä		
Edistetään etätyömahdollisuuksia kunnassa	<p>Etätyö on mahdollistettu laajalti sellaisissa tehtävissä, joissa etätyöskentely on mahdollista.</p> <p>Toimenpide on valmis</p>	<p>Varmistetaan, että myös tulevaisuudessa etätyö on sallittua sellaisissa tehtävissä, joissa etätyöskentely on mahdollista.</p>	<p>Pieni vaikutus päästöihin.</p> <p>★</p>
Suositaan energiatehokkaiden toimintatapojen ja laitteiden käyttöönottoa kaikissa toiminnoissa, esim. kaukovalvonta ja sähköinen asiointi	<p>Yleisinä toimintatapoina mm. etätapaamiset ja paperiton toimisto.</p> <p>Toimenpide on käynnissä</p>	<p>70–80 % asioinnista ja toiminnoista tapahtuu sähköisesti.</p>	<p>Pieni vaikutus päästöihin.</p> <p>★</p>
Minimoidaan ruokahävikki	<p>Ruokahävikki 2025:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hävikin määrä: 22 919 kg/v. - Hävikin kustannukset: 68 757 € - Hävikin hinta: 3 €/kg - Hävikin CO2 päästöt 43 546 kg CO2/v - Päästöintensiteetti: 1,9 kgCO2 per hävikkikilo <p>Toimenpide on käynnissä</p>	<p>Ruokahävikin määrä vähentynyt vuoden 2021 tasosta 10 %:lla. Ruoantuotannon hiilijalanjälkeä seurataan ja pienennetään vähentämällä punaisen lihan tarjontaa.</p>	<p>Pieni vaikutus päästöihin, säästöjä saavutettavissa.</p> <p>★★</p>